

ANNA DIVIČANOVÁ

Univerzitná profesorka, kulturologička, etnologička, slovakistka, prvá riaditeľka Výskumného ústavu Slovákov v Maďarsku. Zastáva rôzne spoločenské funkcie. Jej vedecká, odborná a organizátorská práca bola ocenená mnohými vyznamenaniami.

Anna Divičanová sa narodila 15. januára 1940 v Slovenskom Komlóši, zmaturovala na Slovenskom gymnáziu v Békešskej Čabe. Je absolventkou Filozofickej fakulty Univerzity Loránda Eötvösa v Budapešti (ELTE) odboru slovenský jazyk a literatúra - história.

Jej prvým pracoviskom bola Vysoká škola Gyulu Juhásza v Segedíne (1963-1967), potom pracovala v Stredoeurópskej skupine Spoločenskovedného ústavu v Budapešti (1967-1969). Na Ministerstve osvetu pôsobila v rokoch 1969-1974. Od roku 1974 je zamestnaná na Filozofickej fakulte Univerzity Loránda Eötvösa, kde prednáša literárne a kultúrohistorické disciplíny. Je školiteľkou na doktorandskej škole slovenských jazykov ELTE a bola oponentkou mnohých doktorských dizertácií.

Je zakladateľkou a prvou riaditeľkou (1990-2002) špeciálneho vedeckého pracoviska Slovákov v Maďarsku, Slovenského výskumného ústavu, v rokoch 2002-2009 bola jeho hlavnou odbornou radkyňou a je členkou vedeckej rady VÚSM. V roku 1975 získala titul doktor filozofie obhajobou dizertačnej práce *Spoločenské a kultúrne postavenie Slovákov v Maďarsku a inštitúcie 1958-1968*. V roku 1988 sa stala kandidátkou historických a národopisných vied. Jej dizertačná práca *Jazyk - kultúra - spoločensť, Etnokultúrne premeny na slovenských ostrovoch* vyšla najprv po maďarsky, neskôr po slovensky.

Titul profesorka - Dr. Hab., získala v roku 1997 zo sociolingvistiky prácou *Vzťah jazyka a kultúry, dvojjazyčná kultúra*. Jej vedecká činnosť sa zameriava na kultúru, históriu, literatúru a jazyk Slovákov v Maďarsku. Upozorňuje na dimenzie ľudovej, cirkevnej a vysokej kultúry; na vzťah kultúry väčšiny a menšiny; na procesy akulturácie, problém kultúrneho konfliktu a kultúrnych zmien, na vrstvy multikultúr; vzťah jazyka, kultúry a society; na problematiku cirkev a menšiny, národnosť a hospodárstvo.

Z diela - A. Divičanová napísala 11 monografií, resp. knižných publikácií, tri z nich v spoluautorstve, a početné štúdie v slovenskom a maďarskom jazyku. Je recenzentkou a redaktorkou, resp. spoluredaktorkou mnohých kníh. **Jej najdôležitejšie publikácie** sú *Anyanyelv, kultúra, közösség* (Budapešť 1993), *Jazyk, kultúra, spoločensť* (Békešská Čaba - Budapešť 1999), *A magyarországi szlovákok, The Slovaks of Hungary, Slováci v Maďarsku* (spolu s Ondrejom Krupom, Budapešť 1997, 1998, 1999), *Dimenzie národnostného bytia*

a kultúry (Békešská Čaba 2002), *A nemzetiségi lét és kultúra dimenziói* (Békešská Čaba 2003) a ďalšie.

Anna Divičanová zastávala a dodnes zastáva rôzne spoločenské funkcie: bola predsedníčkou Zväzu Slovákov v Maďarsku (1990-1996), členkou Vedeckej rady Ústavu etnológie SAV. Dodnes je členkou redakcie časopisu *Slovenský národopis*, redakcie národopisnej revue a redaktorkou, resp. spoluredaktorkou *Národopisu Slovákov v Maďarsku*, členkou Národopisného výboru Maďarskej akadémie vied, predsedníčkou kuratória nadácie Eötvösovho kolégia a kuratória Verejnoprospešnej nadácie ZSM Lipa. Je tiež čestnou členkou Maďarskej národopisnej spoločnosti a Slovenskej národopisnej spoločnosti.

Jej vedecká, odborná a organizátorská práca bola ocenená mnohými vyznamenaniami: Maďarská národopisná spoločnosť jej udelila cenu Pro Ethnographia Minoritatum, vláda MR vyznamenanie Pro Minoritate, Pro Renovanda Cultura Hungariae - Cenu Petra Pázmaňa za vedeckú a výchovnú činnosť na univerzitách, Celoštátna slovenská samospráva vyznamenanie Za našu národnosť, Matica slovenská Zlatú medailu Cyrila a Metoda. **Je čestnou občiankou Slovenského Komlóša.**

ZDROJ: Imrich Fuhl, publicista, zriaďovateľ portálu www.oslovma.hu

Publikované v sekcii Osobnosti na portáli ÚSŽZ www.slovenskezahranicie.sk

ODKAZ:

<http://www.slovenskezahranicie.sk/sk/osobnost/187/anna>